

N:o 31.

Af herr **af Burén**, om tull å slammade och finmalna jordfärger.

Af färger och färgningsämnen, som icke finnas upptagna i vår tull-taxa, men hvartill råämnena i stor mängd finnas i vårt land, utan att de hittills blifvit i nämnvärd grad tillgodosedda, äro de s. k. jordfärgerna.

Råämne härtill äro för det mesta jernoxider eller mineralier, som mer eller mindre bundna eller blandade med ler- och kalkarter finnas i Sverige, dels liggande i öppen dag i uttorkade mossar eller myrar, i sandtågter m. m., dels i malmgrufvorna mellan malmlagen.

Försök hafva gjorts att tillgodose dessa råämnena med kvalitativt mycket goda resultat, t. ex. i Bergslagen vid Kärrberget, men måste uppgifvas till följd af konkurrensen med de tyska färgfabrikerna, som kunna drifva sina tillverkningar i största skala genom landets ofantliga egna konsumtion och hvilka kunna sälja sin öfverproduktion till snart sagdt hvilka pris som helst till utlandet, dervid de understödjas af regeringarna genom de liberala tyska fraktsatserna för exportvaror.

En annan orsak, förutom den tyska konkurrensen, som verkar för-lamande på denna industrigren, är här i vårt land den bekanta misstron, liknöjdheten och delvis afvogheten mot nya svenska fabrikat.

Kan ej en svensk fabrikant bjuda sitt fabrikat till lägre pris än det utländska, anses det allmänt ej löna mödan försöka det.

Konsumenten och mellanhandlaren måste därför rent af tvingas att göra försök, och detta kan endast ske genom att belägga den utländska varan med en lämplig tull, hvarigenom uppmärksamheten riktas på det

svenska fabrikatet, och den svenske fabrikanten blifver satt i tillfälle kunna bjuda sin vara billigare, än den utländska varan kalkylerat sig. Att derigenom ett monopol skaffas är ej att befara, ty råämnen finnas i stora massor och kunna med förhållandevis små medel förädlas.

Denna artikel är dock, om någon, förtjent af tullskydd, då den skattbargör en hittills fullkomligt värdelös tillgång, dervid förtjensten kommer just den mest behöfvande klassen till godo. Landtbrukaren, som har dylik färgjord på sin egendom och kan upptaga och forsla den under den lediga tiden, jernvägar eller ångbåtar, som frakta den, åkare och arbetare vid fabrikerna hafva hufvudsakligast fördelen deraf.

Det vore därför en artikel, som vid tullagstiftningen borde finna beaktning med ett tullskydd, som åtminstone att börja med ej borde sättas lägre än 7 öre pr kg.

Sådan tullsats skulle knappast fördyra varan för konsumenten, då den nu i sista hand betingar ett pris af 100—200 % öfver inköpspriset i första hand, och om än ofvanstående tull i början skulle förorsaka någon prisskillnad, så spelar den ingen roll för förbrukaren och regleras snart genom den uppstående konkurrensen inom landet.

Dessutom skulle tull endast åsättas den fullt beredda, fint slammade och malna jordfärgen, och utländskt råämne, oarbetadt och i bitar, borde som hittills få ingå tullfritt för sådana sorters skull, hvilka hittills ej blifvit funna eller möjligtvis ej förefinnas här i landet och för att äfven genom förädling af utländsk råvara uppkommande vinsten må komma den svenske arbetaren och industrien till godo.

Importen af jordfärger till Sverige torde vara svårt att tillförlitligt bestämma, enär man icke har någon ledning af kommerskollegii berättelser, som t. ex. år 1893 för andra färger och färgningsämnen enligt tulltaxans n:o 143 äro fria, utan några kvantitetsuppgifter upptaga det importerade värdet häraf till kronor 1,104,587, men enligt en importfirmas och fabrikants uppfattning torde den utgöra cirka 2,000 ton till ett genomsnitts importvärde af cirka 200,000 kronor.

Samme fabrikant skrifver: »Vi hafva bredvid våra öfriga fabrikationer upptagit fabrikationen af jordfärger af svenskt råämne, mest därför att bereda arbetsförtjenst åt våra arbetare under den stilla tiden och emedan vi hafva de nödvändiga maskinerna förut. Råämne hemta vi från Vestergötland och Småland.

Vi skulle kunna uppdrifva denna fabrikation betydligt, emedan vi kunna åstadkomma ett första klassens fabrikat och ändå hafva den fördelen, att det svenska råämnet ej innehåller något eller dock högst obetydligt arsenik gent emot det tyska, men de pris, vi kunna uppnå,

rättfärdiga endast driften i så liten skala som möjligt och för att skaffa våra arbetare sysselsättning under en tid, då vi annars skulle behöfva afskeda dem».

På grund häraf får jag vördsamt föreslå,

*att Riksdagen ville besluta en tull å jordfärger, slam-
made och malna till fint pulver, per kg. 7 öre med sär-
skilt nummer uti vår svenska tulltaxa, samt att jordfärger,
råa, oarbetade i bitar och grus må som hittills vara fria.*

Stockholm den 27 januari 1895.

C. P. af Burén.

N:o 32.

Af herr **af Burén**, om förhöjning i tullen å spunnet tagel.

N:is 222 och 223 uti vår tulltaxa upptaga under rubriken här:

Tagel, 1 kilogram 20 öre.

Andra slag, ej specificerade, 1 kilogram fria.

Härigenom äro såväl krollhår (= spunnet tagel) som råvaran, nemligen tagel af hästar, nötkreatur och svin, hvaraf krollhår beredes och tillverkas, belagda med samma tullsats. Att sålunda såväl råvaran som den förädlade varan skall draga lika tull kan icke vara riktigt.

Behofvet af krollhår måste täckas genom import af färdig vara, emedan svensk tagelindustri ej med fördel kan bedrivas, då ingen skilnad finnes i tulltaxan för dylik och råvara, hvilket är så mycket mera att